

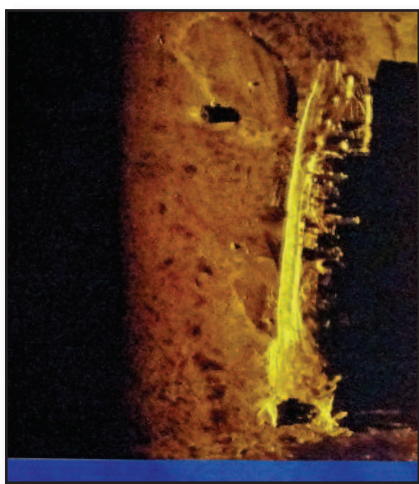
PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 08-14-2017

ŠIAME NUMERYJE:

Houstono lietuviai turi savo žvaigždę – 4 psl.

Laivo „Prezidentas Smetona“ ieškojo ir čikagietis – 8 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 184 dienos

Žolinės atlaiduose bus dėkojama už pal. T. Matulionį

Didžiausi Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų (Žolinės) atlaidai Lietuvoje vyksta Pivašiūnuose. Šiemet jie skiriami padėkoti už vyskupo ir kankinio pal. Teofiliaus Matulionio gyvenimą ir tarnystę. Pivašiūnų Dievo Motinos su kūdikiu paveikslas vainikuotas popiežiaus Jono Pauliaus II palaimintomis karūnomis 1988 m., jam suteiktas „Nuliūdusiųjų Pagudos“ titulas. Didžiųjų atlaidų pagrindinė diena kasmet švenčiama rugpjūčio 15 d., atlaidai šventovėje trunka visą savaitę iki rugpjūčio 22 d. – Švč. M. Marijos Karalienės šventės. Atlaidų metu Pivašiūnų bažnyčioje bus galima pasimelsti prie sarkofago su pal. Teofiliaus Matulionio relikvijomis ir išpildžius būtinas sąlygas, pelnyti visuotinius atlaidus. – 3 psl.

Pivašiūnų Dievo Motina – „Nuliūdusiųjų Pagoda“

Visuomet turiu tikslą grįžti į Lietuvą

LINA VAITIEKŪNAITĖ

Tadas Kubilius Armėnijoje, 2017 m.

Pirmoji išvyka į JAV

Karjeros pradžią Tadas prisimena taip pat kalbėdamas apie Ameriką, kai dar būdamas studentas į JAV išvyko vienai vasarai, o pasiliko šioje valstybėje ilgesniam laikui.

Studijų laikais važiavimas į Ameriką man buvo daugiau ieškojimas geresnio gyvenimo. Susidėliojo daug priežasčių, bet turbūt pagrindinis tikslas buvo noras tobulėti, išmokyti ir gauti daugiau patirties, – pasakoja lietuvis. – Po trečio kurso 1999 metais į JAV važiavau per studentams skirtą „Work and Travel“ programą. Būdamas Amerikoje supratau, kad taip greitai neužsidirbsiu, todėl likau... ir džiaugiuosi, nes aštuoneri metai šioje šalyje man davė neįkainojamos patirties”. – 6 psl.

Didžiausia oratoriaus dorybė – ne tik pasakyti tai, ką reikia, bet ir nepasakyti to, ko nereikia – Ciceronas

2017 m. rugpjūčio 21 d. JAV įvyks vi-
siškas saulės užtemimas. Jis perskros
visas JAV ir geriausiai bus matomas Il-
linois valstijos pietuose, Carbondale
miesto apylinkėse. Maksimali užte-
mimo trukmė bus 2 min. ir 24 se-
kundės.

Tikrai žinau, kad aš to užtemi-
mo neieškosiu ir niekur neva-
žiuosiu. Tačiau kartais gyvenime dalykai su-
siklosto taip, kad reikia įvertinti, kas vyksta po no-
sim. Panašiai atsitiko ir mano žmonai Gražinai bei
man, kai 1984 m. lankėmės Pasaulinėje parodoje, vy-
kusioje New Orleans mieste, Louisiana valstijoje. Tą
parodą ji aprašė ir per kelias skiltis „Draugas“ at-
spausdino. Iš to aprašymo noriu pacituoti tik saulės
užtemimo epizodą:

„Trečiadienio ryte neskubam į miestą, nes 11 val.
turėjo įvykti saulės užtemimas. Susitvarkę įjungė-
me TV ir laukiam. Romas pasiėmė žiūronus, kad per
juos nutaikęs saulės spindulius, pačią užtemimo eigą
galėtų sekti ant žemės. Per užtemimą nepatartina žiū-
rėti tiesiai į saulę, nes sumažėjus šviesos spindu-
liams, pavojingi spinduliai gali akis išdegtinti. Apie
20 min. prieš pilną užtemimą, nustačius žiūronus aiš-
kiai buvo galima matyti, kaip dalis saulės jau buvo
‘iškasta’. Netoliese esanti šeima su dviem mažais vai-
kais atėjo pažiūrėti, ką mes čia darome. Sužavėti pa-
siliko toliau stebėti”.

„Iš toliau keistai atrodė: šeši asmenys sustoję
apie popierinę lėkštę kažką stebi. Tai krito į akį ki-
tojo kelio pusėj stovyklaujančiam, ir jis atėjo pasi-
teirauti, koks čia ‘moksliškas eksperimentas’ vyks-
ta. Paaiškinom. Pasisakė gyvenęs Kalifornijoje ir nie-
kada neteko tokio gamtos ‘stebuklo’ matyti. Visi ste-
bim toliau, kaip saulės ruožas vis mažėja. Tuo metu
į stovyklavietę įvažiavo automobilis, iš kurio iššokę
du vyrukai garsiai tarėsi, kas čia vyksta – nėra jo-
kio debesėlio, o šviesa nyksta. Romas pusbalsiu man
murmeltelėjo: ‘matyt vakar pigų šnapsą gėrė’. Dar pen-
kios minutės, ir beveik pilnas užtemimas. Jausmas
tikrai keistas, nors ir žinant kas vyksta. Tikrai leng-
va suprasti, kodėl senovėje žmonės saulę garbino.
Mažytė mergaitė prisiglaudė prie savo motinos,
šnabždėdama ‘bijau’. Mama ją nuramino ir po kiek
laiko pradėjo grįžti šviesa. Užtemimas baigėsi. Ka-
lifornietis Romui nuoširdžiai padėkojo ir pareiškė,
kad pasaulinę parodą gal ir greit pamirš, tačiau ši
gamtos fenomeną iki gyvos galvos atmins”.

Glausta informacija apie 2017 m. saulės užte-
mimą buvo pateikta „USA TODAY” laikraštyje
(2017.03.05). Ten rašoma, kad užtemimas prasidės
Oregon valstijoje ir drieksis iki South Carolina
valstijos. Duodamos dešimt vietovių, kur užtemimas
bus ypač aiškiai matomas, ir tam įvykiui rengiasi
esantieji ant žemės.

Pradedant nuo vakarų: Oregon valstijoje yra
John Day Fossil Beds National Monument. Ten laukia-
ma minių žmonių trijose parko zonose, kur auga
daug augalų ir yra priešistorinių gyvūnų palaikų.
Ypač džiaugiamasi, nes labai maža galimybė, kad ten
bus debesuota.

Idaho valstijoje yra **Craters of the Moon National
Monument and Preserve**. Rašoma, kad gali būti įdomus
saulės užtemimo ir paties parko pavadinimo su-
gretinimas.

Grand Teton National Park, esantis Wyoming vals-
tijoje, yra patrauklus ir be saulės užtemimo. Graži
ir majestotiška gamta atitinkamai prisidės prie

Saulės užtemimo belaukiant

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

saulės užtemimo spektaklio, kurio trukmė čia bus dvi
minutės ir 20 sekundžių.

Stumiantis toliau į rytus minimas **Homestead Na-
tional Monument of America**. Čia, ruošiantis pirmadienio
užtemimui, numatomi įvairūs viso savaitgalio už-
siėmimai.

St. Joseph miestas Missouri valstijoje, į šiaurę nuo
Kansas City, yra numatęs penkias stebėjimo vietas,
įskaitant ir istorinius rūmus, esančius ant stataus
Missouri upės kranto.

Illinois valstijos pietuose yra **Carbondale miestas** su
Southern Illinois University. Miestas save reklamuo-
ja kaip „Saulės užtemimo kryžkelė”. Miestas jau da-
bar ruošiasi saulės užtemimui, įvyksiančiam š. m.
rugpjūčio 21 d. Tada užtemimas per Ameriką driek-
sis nuo Texas iki Maine valstijų.

Stebėsite Saulės užtemimą? Būkite atsargūs

Artėjant rugpjūčio 21 dienos saulės užtemimui,
Amerikos gyventojai rengiasi stebėti šį retą ast-
ronominį reiškinį. Tuomet Mėnulis atsidurs tarp Že-
mės ir Saulės, taip uždengdamas Saulės diską. Šis
nuostabus reginys trunka neilgai, nes Mėnulio še-
šėlis mažas ir greitai juda. Maksimalus saulės už-
temimas truks labai
trumpai, kiek daugiau
nei 2 minutes. Tačiau jis
įvyks ne staiga, o pa-
mažu. Čikagos apylin-
kėje Mėnulis pradės
temdyti Saulę 11:45 val.
r., o visas reginys tęsis
iki 1:19 val. p. p.

Kai kurios Čikagos
mokslo įstaigos,
bibliotekos, ir, žinoma, Adler planetariumas
kviečia šiuo įvykiu susidomėjusius žmones rink-
tis ir kartu stebėti Saulės užtemimą. Atsiliepu-
siems į kvietimą, žadama nemokamai dalinti
specialius akis apsaugančius akinius. Tačiau ne-
mažai gyventojų, planuojančių nepraleisti reginio,
dėl įvairių priežasčių negalės dalyvauti organi-
zuojamuose masiniuose stebėjimuose. Jie žada
Saulės užtemimą stebėti iš savo namų ar darbo-
viečių.

Specialistai perspėja, kad reikia iš anksto pa-
sirūpinti, kaip apsaugoti akis. Tam reikia specialių
saulės stebėjimui skirtų akinių, nes turimi saulės
akiniai gali būti tam netinkami. Prekybininkai

siūlo didelį akinių pasirinkimą. Tačiau specialistai
atkreipia dėmesį, kad saugūs akiniai turi atitik-
ti tarptautinį saugumo standartą ir pažymėti rai-
dėmis ir skaičiais ISO 12312-2, arba ISO 12312-
2:2015. Tokiu užrašu pažymėti akiniai blokuoja pa-
vojingus ultravioletinius ir infraraudonuosius
spindulius.

Naudojant netinkamą akių apsaugą, kon-
centruoti saulės spinduliai gali nepagydomai su-
žaloti akis. Stebėjimui netinka namų priemonėmis
pasigaminti filtrai, tokie, kaip dėmais aprūkytas
paprastas stiklas, fotojuostelė ar net labai tamsiais
stiklais išsiskiriantys saulės akiniai. Be specialaus

filtro negalima saulės
stebėti ir naudojantis
išmaniaisiais telefo-
nais, filmavimo kame-
romis, teleskopais ir
kitais optiniais prie-
taisais.

Gydytojų teigimu,
stebint saulę, nenau-
dojant jokių akims ap-
saugoti skirtų specia-
lių priemonių, arba
naudojant netinkamas,
akis sužalojama net pa-
čiam smalsuoliui nejaučiant, kadangi akies tink-
lainė neturi skausmo receptorių. Regėjimo lauke
staiga atsiradusi tamsi dėmė pablogina regėjimą
bei trukdo orientuotis aplinkoje. Šiuo atveju pa-
žeidžiamos tinklainės centrinės dalies ląstelės, ku-
riose, deja, gali įvykti negrįžtamų pokyčių. Spe-
cialistai sako, kad Saulės užtemimą be filtro galima
stebėti tik tuomet, kai Mėnulis visiškai uždengs
saulės diską. Tačiau reikia prisiminti, kad rugp-
jūčio 21 dieną vyksiantis Saulės užtemimas va-
dinamas daliniu, nes Amerikos gyventojai matys
87 procentais padengtą Saulės diską. Taigi, ar tik-
rai verta šį įdomų astronominį reiškinį stebėti ri-
zikuojant savo sveikata?

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

Į Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Į Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

Pradėdama rašyti šį tekstą kėlė kartų giliai įkvėpiau, kad nepradėčiau piktžodžiauti, diskutuodama su piktžodžiaujančiais „Draugo“ autoriais rugpjūčio 8 ir 10 d. laidose. Liudvikas Narcizas Rasi-mas-Rasimavičius, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo 1990 m. kovo 11-osios Akto dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo signataras, teisininkas, ir kolega žurnalistas Gintaras Vi-sockas, norėdami įtikinti, kad paminklą Vilniuje, Lukiškių aikštėje, reikia statyti realistinį, tuos, kurie tokio paminklo nenori, vadina mankurtais ir dirbančiais kaimyninei valstybei.

Štai taip rašo G. Visockas komentare „Ar Lietuvą ištiks tragiškas prūsų likimas?“: „Lukiškių aikštė be rankose kalaviją su skydu tvirtai laikančio realistiško raitelio – tik beprasmė erdvė, kurioje leidžiama pasėdėti ant suoliuko, bet draudžiama pasijusti garbingą istoriją menančios tautos atstovu... Kosmopolitai ir liberalai, kuriems tikėtų apibendrinantis mankurtų epitetas, griebiasi įvairiausių klastų – kad tik Lukiškių aikštė netaptų lietuviško tvirtumo simboliu. Pavyzdžiui, demagogiškai tvirtinama, esą skubėjimas statant valstybinės svarbos paminklus nepateisinamas. Esą tie, kurie skuba, dažniausiai tik apsijuokia“.

O L. N. Rasimas-Rasimavičius straipsnyje „Lukiškių aikštė ir Lietuva“ kerta dar smagiau: „Neabejoju, kad didžiulės įtakos trukdant Vilniaus kaip sostinės įtvirtinimui meninėmis priemonėmis turi kaimyninei valstybei būti lojaliais išipareigojusių ir valdininkų kėdes užsėdusių asmenų veika, atvira remiant anos valstybės poziciją, kad 1918 m. vasario 16-ąją Lietuvos sostinė Vilnius nebuvo ir Lenkija Vilniaus niekad neokupavo, o patys gyventojai referendumu pasiprašė būti prijungiami prie Lenkijos ir jos Seimas tą prašymą patenkino. Tai ir yra tikrieji Lukiškių aikštės pavertimo centrine visos Lietuvos aikšte priešininkai. Jie už virvučių tampo ir visus kitus“.

Signataras, teisininkas, dargi argumentuoja teisiniais terminais – neva tie, kurie nori realistinio Vyčio paminklo (sukurto skulptoriaus Arūno Sakalausko), yra Tauta, Suverenai. O jau mes, tie, kurie tokio nenorime, esame ne Tauta, svetimi. „Lukiškių aikštė ir Vilnius kaip sostinė yra ne savivaldybės, ne vyriausybės, o visos lietuvių tautos nuosavybė, ir Lukiškių aikštės tinkamas sutvarkymas yra Suvereno reikalavimas, išimtas iš savivaldybės ar šalies vyriausybės jurisdikcijos ką nors daryti kitaip. Parlamento pozicija yra, užsakovo idėja aiški, o ją įgyvendinti ėmėsi ir praktiškai gali pradėti įgyvendinti tam susikūrus visuomeninis susivienijimas. Jį remia dar likę gyvi tie lietuvių tautos atstovai, kurie patys kovojo už nepriklausomybę. Idėjos įprasminimo būdą remia daug kultūros, meno, mokslo ar taip aktyvių Lietuvos žmonių. Tai ir yra tikrieji Suvereno idėjos įprasminimo būdo vertintojai, nes jais pasitiki Suverenai kaip užsakovas“.

Teisininkui reikia priminti, kas yra demokratija? Visuomeninis susivienijimas (idėjos sumanytojas ir vienas iš jos stūmėjų yra buvęs žurnalistas, 1984–1988 m. savaitraščio „Moscow News“ korespondentas New Yorke bei premjero A. Brazausko patarėjas Vilius Kavaliauskas) gali nebent inicijuoti vilniečių (ar platesnį) referendumą, kuris nuspręstų arba patartų (priklausomai nuo referendumo pobūdžio), kas turi būti pastatyta Lukiškių aikštėje, o ne „pradėti įgyvendinti“ savo idėją mūsų visų (taip pat ir liberalų) žemeje.

Dar gerb. Signataras piktinasi, kad yra siūloma ekspertais kviesti užsieniečius. Teisingai – jeigu negalime nuspręsti patys ir rasti išeities, ieškokime nešališkų teisėjų. Bėda ta, kad „Suvereno atstovai“ bijo, jog pralaimės, nes ir pasaulis nestovi vietoje, ir ten yra XXI amžius.

Ar dviejų žirgų Vilniuje ne daug?

Dabar dėl paties paminklo. Jau tikriausiai daugiau kaip dešimt metų vyksta ginčai dėl paminklo Lukiškių aikštėje. Vykto keli konkursai – buvo realistinių realistiškiausių, modernių moderniausių, ir vis nesėkmingai, konkursai nepavyksta ir laimėtojas neįvardijamas. O kodėl? Nes nesutaria realistai ir modernistai. Dar neatsirado tokių menininkų Lietuvoje, kurie pasiūlytų auksinio vidurio idėją, tinkančią abiem pusėms. Girdėjome, kad vadinamieji liberalai (sau tokio vardo prisiimti negaliu, esu ra-

Ginčiuose gimsta tiesa

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

dikali konservatorė, bet realistinio Vyčio Lukiškių aikštėje nenoriu) Kultūros ministerijoje siūlo palaukti. Juk iš tiesų – jeigu nesutariame ir kad vieni kitiems akių ir širdies neдрaskytume, palaukime. Mano galva, ir dviejų žirgų Vilniuje yra per daug. Katedros aikštėje jau stovi Vytauto Kašubos skulptūra – tik ten raitelis stovi šalia, o Lukiškių aikštėje dail. A. Sakalausko siūlomas – raitelis ant žirgo. Kaip mes atrodytume prieš miesto svečius, jeigu Lietuvos sostinėje būtų du pagrindiniai paminklai, ir abu skirti – arkliui. Sakytų, kad lietuviai jau visai nebeturi fantazijos. Dar suprasčiau, jeigu Lukiškių Vytis – raitelis ant žirgo – būtų kaip nors stilizuotas, apibendrintas, išspręstas kaip nors originaliai, bet dviejų tokių pačių, kad ir gražių arklių, aš tikrai nenorėčiau. (Nors jeigu toks paminklas bus pastatytas, protestuoti neisiu.)

Tam priešinasi net ir vienas iš Vyčio visuomeninio komiteto narių – dailininkas, daugelio heraldikos projektų įgyvendintojas Arvydas Každailis (kuris, beje, sako, kad į šį komitetą įrašytas jo neatsiklausus): „Tikrai neturi būti tokio dalyko valstybei svarbiausioje aikštėje. Kaip galima skelbti konkursą heraldikos objektui, kuris negali būti didelė skulptūra? <...> Tik visiškai saviveikliškoje aplinkoje galima šitokius dalykus daryti. Valstybė turi tuo rūpintis“.

Pasitikėkime savo pačių užaugintais autoritetais

Lietuva turi dešimtis dailės mokyklų centre ir regionuose, turi legalią dailės aukštąją mokyklą, kur būsimieji menininkai yra mokomi ne tik dailės pagrindų, bet ir patys kurti meno kūrinius, atitinkančius šiuolaikinį žmogaus mąstymą, inspiruojamą pažangiausių technologijų – nuo kompiuterio iki molekulių greitintuvo. Turime ir platų savo jau sukurtos dailės lobyną – nuo realizmo iki kubizmo ir net šiuolaikinių instaliacijų. Taigi kodėl „Suvereno

atstovai“ teigia, kad lietuviškas tėra Rūpintojėlis, o koks nors Kazys Varnelis su savo konstruktyvizmu, minimalizmu ir optine daile ar Antanas Mončys su apibendrintomis konstrukcijomis, pagaliau – prieš karą kūrė „arsininkai“ – jau nelietuviški ir mankurtiški (taip išeitų, nes jie modernūs)? Tereikia internete atsiversti puslapį „Galerijos Vilniuje“ – kiek jų yra ir kokių tik nėra (Nacio-

nalinė dailės galerija, Menų spaustuvė, Jono Meko vizualiųjų menų centras, „Vartai“, Šiuolaikinio meno centras ir t.t.) – jos visos kaupia ir modernų, šiuolaikinį, ne tik klasikinį meną. Norint suprasti šiuolaikinį meną, reikia domėtis daile, reikia šiek tiek plačiau prasimerkti, o jeigu negali ar nenori – pasitikėti tais, kurie tam paskyrė gyvenimą. Negalima pačių išaugintų menininkų ir meno žinovų primityviai vadinti mankurtais. Jeigu norime, kad mus suprastų, turime priimti ir kitą nuomonę, o geriausia – dar ir domėtis tuo, ką daro kitaip mąstantys. Tie, kurių žiūrėjimo į dailės kūrinius patirtis ribojasi lietuvių liaudies menu, nori (netgi reikalauja) realistinio Vyčio. Bet reikia suprasti ir tuos, kurie žvelgia labiau apibendrintai, šiuolaikiniu žvilgsniu. Jiems XX a. realizmas jau atrodo pasenęs. Kaip šiandien kasdien nebenešiojame savo tautinio valstiečių kostiumo, kuris tapo muziejine vertybe, taip dailėje muziejine vertybe tapo realizmas.

Ir dar tiems, kurie sako, kad Kultūros ministerijoje ir Vilniaus savivaldybėje sėdi svetimųjų statybiniai, reikia priminti, kad jie ten sėdi teisėtai. Jeigu Lietuvos valdžia yra teisėta, tai ir jos skirti pareigūnai yra teisėti, ne kokie Kremliaus berniukai, kurie priešinasi lietuviškam menui. Jie atsakingi už Vilniaus viešąsias erdves. Toks jų darbas ir tokia jų atsakomybė. Tie žmonės turi specialų šiuolaikinį išsilavinimą. Būtent jiems kris atsakomybė prieš dabartinį pasaulį ir prieš būsimas kartas už XXI amžiaus lietuviškąjį palikimą Vilniuje. Pagaliau svečiams iš Vakarų ir Rytų, tarp kurių bus ir išrankesnių meno vartotojų negu realistinis liaudies menas, taip pat ir tokiems „liberalams“ kaip aš, jie turės aiškintis, kodėl Vilniuje leido statyti XIX–XX amžiaus stiliumi sukurtą paminklą.

Sakoma, ginčiuose gimsta tiesa. Taigi ginčykimės, tik kultūringai, neįžeidinėdami kitaip manančių. Kaip bebūtų keista, bet kartais ir oponentai būna teisūs.

Žolinės atlaiduose bus dėkojama už pal. T. Matulionį

Krekenavos Švč. Mergelė Marija.

Atkelta iš 1 psl.

Daug Žolinės atlaidų piligrimų atvyks ir į Krekenavą, kurios bazilikoje nuo amžių yra saugomas ir gerbiamas stebuklingasis „Dievo Motinos Marijos su vaikiu Jėzumi“ paveikslas.

Šiais metais švenčiant Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų iškilmes yra puiki proga geriau suprasti ir patirti, kokia yra šio šventimo tikroji prasmė. Marijos į dangų paėmimas – tai mūsų ateities viltis ir tikrovė. Kad šventumo kelias ir garbė nėra vien tik Marijos pašaukimas ir įvertinimas, puikiai matome iš šiais metais visuotinėje ir Lietuvos Bažnyčioje minimų įvykių. Artimiausias ir labiausiai visus lietuvių palietęs istorinis įvykis – arkivyskupo kankinio Teofiliaus Matulionio paskelbimas palaimintuoju Vilniuje birželio 25 d. Palaimintojo Teofiliaus tikėjimo ir kančios istorija, ištikimybė dvasiniam pašaukimui ir ištvermė – tai dar vienas aki-vaizdas įrodymas, kiek daug gali tikintis žmogus, pripildytas Dievo Dvasios.

„Draugo“ info

TELKINIAI

Žiūrovų akį džiugino spalvingi ir puošnūs tautiniai kostiumai, vis besikeičiančios šokių pynės.

Edmundo Petrausko nuotraukos

Iš Kanados lietuvių dienų sugrįžus

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Trimis liepos pabaigos dienomis, 28–30 d., Ottawoje, žavingoje Kanados sostinėje, lietuviškai buvo pažymėtas Kanados 150-metis.

Tai buvo lietuviško kultūrinio paveldo puiki demonstracija. Po veik užmirštos paskutinės Kanados lietuvių dienos 2009 m. Toronte, ši buvo netradicinė (pirmoji vyko Hamiltone, Ontario). Ši „Lithuanian Heritage Day“ vyko Kanados vyriausybės ir Lietuvos ambasados iniciatyva, bendraujant su 45 kitų valstybių ambasadomis ir derinant su jomis nemokamus renginius, kurie tautiniais pasirodymais, prieinamais įvairiatautei krašto visuomenei, tęsiasi nuo kovo mėnesio ir vyks iki gruodžio pirmos.

Penktadienio vakarą atvykusiems iš tolimų lietuviškų vietovių choristams, šokėjams vyko kelių valandų repeticijos ir „welcome“ priėmimas kartu su atvykusiais svečiais. Šventės dalyviai, saulei slystant į ūkanas, pripildė vaizdingą Carleton universiteto aplinką, kurios panoramą įrėmina plati Rideau upė su kriokliukais.

Saulėtas ir šventiškas šeštadienis prabėgo skubant – nuo 10 ryto iki vidurnakčio, kada baigėsi pokylis. Spaudoje dailiai torontietės Nijolės Benotienės išreklamuoti meniniai įvairių pajėgų – bendri ir pavieniai, suaugusių ir vaikų – pasirodymai keitė vienas kitą per visą dieną be pertraukų.

Įeinant į „Horticulture“ paviljoną, Kanados 150-mečio proga buvo išduodami „pasai“ su tautiškais puslapiais. Lietuvai buvo skirtas lapas, puoštas trispalve su Gedimino stulpų antspaudu ir trumpa duomenų apie Lietuvą apybraiža. Mugėje veikė dailės paroda, buvo parduodamas lietuviškas maistas ir kitos įvairenybės. Lankytojai užpildė viską ir visur, klegėjo ne tylantis šurmuly, ir atrodė, kad paviljonas jau tampa per mažas. Tarp parko gėlynų gražiam – lyg fontano – aptvėrime iškiliai pozavo didokas augalas, prie kurio buvo ir aklam pastebimas užrašas „Holy KRAPAS“... Artėjant šeštai valandai vakaro, šventės finalui ir pasirodymų pabaigai, atlikėjai ir šventės dalyviai vis dar kažko laukė – tik ne pabaigos... kai ko dar... Ir taip, artėjant aštuntai dar šviesaus vakarėlio, nutyso ilgas takas į pokylį atvykstančių, kaip kokiai madų parodai išsipuošusių svečių, kuriuos jaunatviškais veidais priėmė šventės

autorai – Kristina su Alexandre. Ir jokio nuovargio... Lyg kokie žymūnai, visi buvo fotografuojami prie sieninės dekoracijos su KLD klevo /Vyties simboliais. Svečiai užpildė visus stalus vos talpinančioje erdvėje. Buvo galima rinktis įvairiausių skanėstų. Buvo keliamos kriošto taurės... už senas ir naujas draugystes!

Šokiams grojo ne tik Montrealio lietuvių puikieji roko muzikantai, bet

ir akordeonistai, vedę stovyklinės melodijos, vyko šokiai ir sukosi rateliai. Žilos... ir žilstančios, klasiškai dailios poros sukosi, lingavo, siūbavo... lyg iš naujo jaunystę atradusios...

Tiesą sakant... per šias tris dienas visi atjaunėjom... tikėdamiesi, kad ta jaunystė dar ilgai nenubluks... ir veiks geriau nei vaistai...

Neįtikėtiną, milžinišką darbą iš esmės padarė Montrealio ir Ottawos lietuvių bendromis pastangomis, bet tik kelių vadovų nepaprastos energijos ir pasiaukojimo dėka. Tai dar jaunatviški supertalentai, stebukladariai Kris-

tina Kliorytė ir Alexandre Stanke su savo (mums – bevardžiu) mažu štabu... ir nemaža pasiaukojusių (irgi bevardžių) savanorių parama.

Išmiegoję Carleton universiteto studentų naujuose bendrabučiuose, puikiai papusryčiavę, atidavę raktus, nemaža minia rinkomės Rideau upės krioklių panoramoje šv. Mišioms, vaikų choreliui giedant.

Popietę, po devynių valandų su stojimais kelionės, saulėtos, nepakartojamos šventės nuotaiką kartu su „Pašvaistės“ choro likučiais parsivežėme į Kanados Londoną.

„Pašvaistės“ choras ir šventės vadovė Rita Kliorytė (su mikrofonu) sveikina susirinkusiuosius.

Koncertas kvietė pasigėrėti

ALGIRDAS J. KRYGERIS

Meno *gourmet* džiaugsmui rugpjūčio 8 d. vėl turėjome progos pasiklausyti ir pasidžiaugti pažįstamais operos solistais. Lyrinis tenoras Algirdas Drevinskas ir jo žmona lyrinis sopranas Elizabeth Wiles pakartojo praėjusių metų pasisėkimą – jie buvo pakviesti atidaryti „Promenade“ sezoną „Centrum“ koncertų salėje šiaurės Hustone.

Lietuvoje gimęs Drevinskas yra biržietis, užaugęs ir studijavęs Vilniuje bei Austrijoje. Savo karyje yra dainavęs daugiau kaip 70 operų svarbiausiuose ne vien tik JAV, bet ir Europos ir Japonijos teatruose. Šiuo metu pagrindinius vaidmenis jis atlieka Vokietijoje, Saarbrücken valstybinėje operoje. Čia jis ir sutiko savo žmoną Elizabeth Wiles, kuri yra gimusi, užaugusi ir studijavusi Hustone. Ji vėliau dainavo Cincinnati ir San Francisco operose, o dabar – Saarbrücken operos teatre. Anot Drevinsko, Elizabeth yra jo viena mylimiausių scenos partnerių. Jie augina

sūnų ir dukterį ir lankėsi Hustone, pas Elizabeth tėvus.

2016 metais „East meets West“ koncerte mes turėjome progos pasidžiaugti jų scenos sugebėjimais. Šiemet tas malonumas vėl pasikartojo. Koncertą pradėję F. P. Schuberto dainomis, atliko S. Rachmaninovo ir C. Debussy kūrinis. Linksmesnės Aprile ir Amor melodijos davė progos dainininkams labiau parodyti savo artistinius sugebėjimus, sužavėti, pritraukti klausytojus. Koncertui tęsiantis, klausantis romantiškų melodijų klausytojų entuziazmas vis kilo.

Antroji dalis buvo skirta operoms ir operetėms. G. Puccini arija „Si, mi chiamaro Mimi“ iš „La Boheme“, dalyvaujant abiem solistams, sukėlė klausytojų ovacijas. Toliau klausytojus žavėjo arijos iš „Fausto“, „Werther“ ir „The Pirates of Penzance“. Koncertas

Dainuoja lyrinis sopranas Elizabeth Wiles ir jos vyras lyrinis tenoras Algirdas Drevinskas. A. Krygerio nuotr.

pasibaigė žinomomis arijomis iš Vienos operečių „Linksmoji našlė“, „Šypsnių šalis“ ir „Čardašo princesė“.

Sužavėti klausytojai išėjo iš salės niūniuodami linksmas ir mielas melodijas.

Po poros dienų solistai vėl išskrido į Vokietiją pradėti Saarbrücken operos sezoną, kuriame atliks pagrindinius vaidmenis.

LTSC biblioteka pasipildė dar vienu vertingu leidiniu

Jau ne pirmąkart Lituanistikos tyrimo ir studijų centre apsilankančios viešnios Dalia Stakytė-Anysienė ir dr. Dalia Cidzikaitė šįkart padovanojo mūsų bibliotekai labai laukimą leidinį – ką tik leidyklos „Aukso žuvys“ išleistą knygą „We Thought We’d Be Back Soon. 18 Stories of Refugees 1940–1944“. Tai vertimas į anglų kalbą prieš trejus metus išleistos pokalbių knygos „Manėm, kad greit grįšim. 18 pokalbių apie pasitraukimą į Vakarus 1940–1944“ (Vilnius: Aukso žuvys, 2014), kurią sudarė Dalia Stakytė-Anysienė, Laima Petrauskaitė VanderStoep ir Dalia Cidzikaitė.

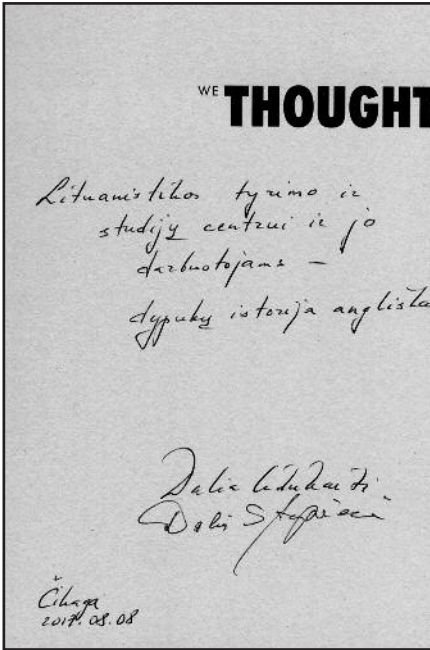
Knygoje – aštuoniolika pokalbių su Amerikos lietuviais, kurie Antrojo pasaulinio karo metais buvo priversti palikti Lietuvą ir trauktis į Vakarus nuo artėjančio sovietų fronto ir tremties grėsmės. Knygos pasėkrovai atvirai pasakoja apie traukimosi iš Lietuvos ap-

linkybes, gyvenimą DP stovyklose Vokietijoje, apsisprendimą emigruoti ir galiausiai – įsikūrimą Jungtinėse Valstijose. Angliškas knygos leidimas skirtas daug platesniam skaitytojų ratui – užsienio skaitytojams ir ypač pabėgėlių duonos ragavusių JAV lietuvių vaikams bei vaikaičiams, kurių nemaža dalis šiandien jau sunkiai ar visiškai nesupranta lietuviškai. Džiaugiamės šios knygos pasirodymu ir viliamės, kad ji bus taip pat palankiai įvertinta, kaip ir lietuviškas leidimas. Knyga paremta JAV Lietuvių Bendruomenės Sakytinės istorijos projektu, kurio metu buvo kalbinti 65 JAV lietuviai apie jų traukimąsi į Vakarus Antrojo pasaulinio karo metais. Lituanistikos tyrimo ir studijų centre saugoma šio projekto archyvinė medžiaga.

LTSC info ir nuotraukos

Iš k.: knygos sudarytojos Dalia Stakytė-Anysienė, dr. Dalia Cidzikaitė ir LTSC vicepirmininkė Loreta Timukienė.

Lietuvos vyčių centro valdybos posėdžiai

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Lietuvos vyčių centro valdybos ir komitetų pirmininkų posėdžiai vyko 2017 m. liepos 27 d. ir 30 d. Dayton, Ohio, prieš ir po 104-ojo Lietuvos vyčių suvažiavimo/seimo.

Sąskrydis prieš suvažiavimą

Sąskrydis vyko „Holiday Inn Dayton/Fairborn“ viešbutyje. Jį atidarė ir jam vadovavo pirmininkė ir garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė. Dvasios vadas garbės narys prel. dr. Juozas Anderlonis sukalbėjo maldą. Posėdyje dalyvavo 21 asmuo: centro valdybos nariai ir komiteto pirmininkai bei 2 svečiai. Pirmininkė R. Juškaitė-Švobienė valdybai ir komiteto pirmininkams pristatė numatomą posėdžio darbotvarkę. 96-osios kuopos pirmininkas Michael Petkus sveikino dalyvius, susirinkusius į 104-ąjį metinį visuotinį narių suvažiavimą. Rituų komiteto pirmininkė June Grenier pranešė, kad 5 nariai bus pakelti į 4-ąjį laipsnį. Garbės narystės komiteto pirmininkė garbės narė Frances Petkus pranešė, kad suvažiavimo pokylyje 3-osios kuopos narė Irene Svekla, Philadelphia, PA, bus pakelta į garbės narystę. Daug laiko buvo skirta seimo/suvažiavimo planų aptarimui. Buvo pranešta, kad suvažiavimui užsiregistravo 50 delegatų ir 6 jauni „vyčiukai“. Buvo gauti 16 raštiškų sveikinimų. Turėsime garbės svečių – iš Romos atvyksta Popiežinės Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektorius kun. Audrius Arštikaitis. Centro valdybos išdininkė Cathy Nakrosis pristatė numatomą 2017–2018 m. organizacijos biudžetą. Centro valdybos pirmininkės trečioji pavaduotoja Debbie Miller, dirbanti su jaunaisiais vyčiais, pasakojo apie šio savaitgalio numatytus užsiėmimus. „Vyčiukai“ surengs posėdį, važiuos į laisvalaikio par-

ką „Ohio Caverns“ ir vėliau mokysis kepti sausainius, „grybukus“ ir žagarėlius. Jie juos pardavinės, o pelnas bus skiriamas Lietuvos vyčių organizacijai. Suvažiavime dalyvaus 6 „vyčiukai“. Buvo kalbama apie Lietuvos Nepriklausomybės šimtmetį, kuris bus švenčiamas visame plačiame pasaulyje 2018 m. Garbės narys Robert A. Martin, Jr., suprojektavo ženkluką, kuriame pavaizduotas Lietuvos žemėlapis ir Lietuvos vyčių logotipas. Užrašas: „Celebrate Lithuania – 1918 Centennial – 2018“. Ženklukai bus dalijami visiems vyčiams, kad jau dabar pradėtų juos nešioti. Taip pat Vidurio Amerikos apygarda kartu su „Vytis“ kelionių agentūra ruošia 2018 m. vasaros ekskursiją į Lietuvą. Maršrutas ir kainos bus paskelbtos suvažiavimo metu. „Vyčio“ fondas Lietuvoje ieško aukų, tad kreipiasi į Lietuvos vyčių organizaciją dėl finansinės paramos 2018 m. vasario mėn. 18 d. Lukiškių aikštėje, Vilniuje, atidengiamai iš bronzos pagamintai Vyčio skulptūrai. Aukos iš JAV bus pervedamos per JAV LB. Buvo gauti keli kiti prašymai: iš Kauno metro polito arkivyskupo Liongino Virbalo – dėl Švč. Mergelės Šiluvoje garsinimo pasaulyje; iš „Draugo“ laikraščio – „Draugo“ laikraščio numerių nuo 1913 m. iki šios dienos pervedimui į skaitmeninį formatą; iš Šiaulių vyskupijos vyskupo Eugenijaus Bartulio – Šiaulių pastoraciniam centrui. Visi prašymai buvo perduoti Lietuvos vyčių fondo pirmininkei garbės narei Irene Ozalis. Sąskrydis baigtas maldą, kurią sukalbėjo dvasios vadas ir garbės narys prel. dr. J. Anderlonis.

Posėdis po suvažiavimo

Sekmadienį, liepos 30 d., prieš 104-ojo suvažiavimo uždarymo šv. Mišias vyko naujosios centro valdybos posėdis. Centro valdybos pirmininkė R. Juškaitė-Švobienė atidarė posėdį ir jam vadovavo. Dva-

Buvusieji ir esami centro valdybos pirmininkai (sėdi iš k.): Ellie Nakrosis, dabartinė centro valdybos pirmininkė Regina Juškaitė-Švobienė, Frances Petkus. Stovi Robert A. Martin, Jr. R. Juškaitės-Švobienės nuotr.

sios vadas ir garbės narys prel. dr. J. Anderlonis buvo pakviestas sukalbėti maldą. Posėdyje dalyvavo 19 centro valdybos narių ir komitetų pirmininkų bei vienas svečias. Darbotvarkė buvo priimta vienbalsiai. Centro valdyba patvirtino „Vyties“ žurnalo redaktorių garbės narį Robert A. Martin, Jr., ir „Vyties“ žurnalo verslo vadybininkę Mary Beth Slakis. Taip pat juridinį patarėją Alexander Rimą Domanskį bei ALT'o atstovę Mildred Jagiella. Buvo patvirtinta archyvarė Norma Petkus. Centro valdyba taip pat patvirtino organizacijos padalinių – Šv. Kazimiero gildijos, Lietuvos vyčių fondo ir Šiluvo Mergelės fondo – direktorių tarybas ir valdybas. Taip pat patvirtino naujai įsteigtą „Knights of Lithuania Charities“. Buvo diskutuojama apie konferencijos posėdžius video telefonu. Kitą centro valdybos posėdį numatyta sušaukti šeštadienį, lapkričio 11 d., ar Philadelphia, PA, ar Kearny, NJ. Tiksliai vietovė ir globojanti kuopa bus įvardinta artimiausiu laiku. Posėdis baigtas maldą, kurią sukalbėjo dvasios vadas prel. J. Anderlonis.

Visuomet turiu tikslą grįžti į Lietuvą

Norvegijoje Bodø mieste už poliarinio rato 2017 m.

Asmeninio archyvo nuotraukos

Su JAV senatoriumi Richard Durbinu (k.) po praktikos senatoriaus biure Čikagoje 2004 m.

Atkelta iš 1 psl.

„Pirmoji išvyka į Ameriką pakeitė mano požiūrį ir suvokimą, kad viskas priklauso nuo manęs paties. Viskas yra įmanoma – svajonės gali išsipildyti, jeigu stengsies ir sunkiai dirbsi, – aiškina Tadas, JAV „atsikandęs ir emigrantas duonos“. – Suvokiau, kad Amerika yra galimybių šalis, o kartu ir savęs išbandymas.

Į kitą šalį atvažiavau su mažu anglų kalbos žinių bagažu ir supratau, kad pinigų taip greitai neuždirbsiu. Todėl ieš-

kojau naujų galimybių, kaip save realizuoti. Supratau, kad reikia mokytis. Mokslas ir universitetas buvo naujas iššūkis, kurio atkakliai siekiau.”

Studijos JAV universitete

Tadas Kubilius, nusprendęs siekti mokslų, Čikagoje įstojo į katalikišką De Paul universitetą ir pradėjo studijuoti politikos mokslus.

„Politika ir tai, kas vyksta aplinkui, mane visada domino. Augau, galima sakyti, Lietuvos istorinio lūžio periodu, todėl natūraliai sekiau Sąjūdžio naujienas ir mačiau, kaip mūsų valstybė atkūrė nepriklausomybę. Tėvai ir seneliai tuo domėjosi, šiomis temomis dažnai diskutuodavome šeimoje. Todėl natūralus žingsnis buvo rinktis politikos mokslų studijas”, – pasakoja lietuvis, JAV įgijęs politologijos mokslų bakalaurą. Magistro studijas jis baigė Vilniuje, Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute.

Pasak Tado, buvo didžiausias malonumas studijuoti tai, kas patinka. „Išpūdzius ir prisiminimus iš studijų JAV turiu pačius geriausius. Sužavėjo betarpiškas dėstytojų ir studentų bendravimas. Todėl iki šiol palaikau draugiškus ryšius su akademinė bendruomene. Tuo metu ji labai skyrėsi nuo mano studijų Lietuvoje, – prisimena lietuvis, pasistengęs, kad anksčiau pradėtos studijos Lietuvoje, Vytauto Didžiojo universitete, taip pat nenuieitų veltui. – Tuomet jau veikė tarptautinė sistema, todėl pateikiau paraišką, ir man įskaičiavo Lietuvoje įgyto mokslo kreditus”.

Jautėsi kaip namuose

Lietuvis Jungtinėse Amerikos Valstijose nesijautė svetimšalis ir prisimena ten praleistą laiką kaip gyvenimą namuose. „Aktyviai įsitraukiau į Čikagos lietuvių bendruomenės veiklą. Savo žinias panaudojau dirbdamas lietuvių radijo stotyje ‘Margutis II’. Buvo smagu bendrauti su žmonėmis ir semtis iš jų patirties, pačiam prisidėti prie jų

veiklos.

Kai studijavau, kreipiausi į Lietuvos Fondą dėl stipendijos, kurią jis man skyrė. Tai buvo svarbus palaikymas. Todėl tapau Lietuvos Fondo nariu ir savanoriškais pagrindais dirbau jame – ėjau valdybos nario pareigas, kurios vėl davė naujos patirties, leido pasisemti naujų žinių”.

Į klausimą, ar buvo noro likti JAV, Tadas Kubilius atsako: „Manau, kad sąlygos ten likti buvo sudarytos. Priklausė tik nuo mano sprendimo, ar aš to noriu...”

Visada sekdavau žinias iš Lietuvos. Tėvai, seneliai, draugai, pažįstami buvo Lietuvoje. Kad ir kaip gerai jaučiausi Amerikoje, visą laiką suvokiau, kad mano namai yra Lietuva. Tai yra kur kas plačiau – tai suvokimas, kad tu priklausai šaliai, kuri ne tik tau turi sudaryti sąlygas, bet ir tu turi duoti savo šeimai, savo bendruomenei ir savo valstybei. Mano vertybių skalėje tai nebuvo svetima. Suvokiau, kad Lietuva yra mano namai ir aš priklausau Lietuvai. Šios vertybės man buvo ugdomos nuo mažens, todėl ir išliko noras sugrįžti”.

Grįžimo į Lietuvą pradžia – LR generaliniame konsulate

„Studijos buvo investicija į save patį, – aiškina T. Kubilius, praktiką atlikęs JAV senatoriaus Richardo Durbinio biure. – Tai buvo neįkainojama patirtis, nes pamačiau, kaip veikia Amerikos politiko biuras, kaip bendraujama su rinkėjais, kaip vykdomos įvairios programos, kokie yra politikos prioritetai ir kiti svarbūs klausimai”.

Baigęs mokslus pirmąją diplomatinę tarnybą lietuvis pradėjo Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Čikagoje ir taip profesine prasme pradėjo grįžimą į Lietuvą.

„Viskas susiklostė natūraliai. Po studijų gavau leidimą pasilikti Amerikoje, kada galėjau panaudoti studijų metu įgytas žinias ir vienerius metus dirbti JAV, – pasakoja Tadas. – Ieškodamas, galima sakyti, nuolatinio darbo, sulaukiau pasiūlymo padirbėti LR generalinio konsulo asistentu. Žinoma, tuo labai apsidžiaugiau. Pčioje karjeros pradžioje tai buvo labai daug. Kartu tai buvo mano kelio į Lietuvą pradžia. Tuo metu svarsčiau įvairius variantus, tarp kurių buvo ir gyven-

Su LR prezidentu Valdu Adamkumi susitikimo su LGUVO „Sugrįžus“ nariais 2009 m.

Su JAV Kongreso patarėjais Washington 2016 m.

Tadas (k.) – vienas iš organizatorių Washingtono aikštėje Vilniuje kasmet minint Sumner Welles deklaracijos metines, 2016 m.

mas bei ateities planai Amerikoje. Tačiau šis skambutis padėjo galutinai apsispręsti. Man grįžimas į Lietuvą reiškė žingsnį į priekį”.

Konsulate T. Kubilius dirbo trejus metus tuomečio generalinio konsulo Arvydo Daunoravičiaus asistentu, tačiau tikslas buvo anksčiau ar vėliau tapti diplomatu. Sužinojęs, kad vyks konkursas į diplomatinę tarnybą Lietuvoje, nusprendė jame dalyvauti. Išlaikęs egzaminus ir praėjęs konkursą, jis 2008 metais sulaukė pasiūlymo užimti pareigas Užsienio reikalų ministerijoje Vilniuje.

Dar po trejų metų diplomato laukė tarnyba Lietuvos ambasadoje Airijoje, po kurios – vėl tarnyba Lietuvoje – tapo Užsienio reikalų ministerijos Transatlantinio bendradarbiavimo ir saugumo politikos departamento NATO, JAV ir Kanados skyriaus antroju sekretoriumi.

Šeima turi būti kartu

Šią vasarą Tadas Kubilius vėl grįžta į Jungtines Amerikos Valstijas, kur užtruks trejus metus. Jo pareigos LR ambasadoje Washingtono antrasis sekretorius. „Šįkart viskas bus kitaip – atvykstu su šeima ir žinau, kokį darbą dirbsiu Lietuvos ambasadoje. Tada buvau studentas, ieškantis laimės kažkur už Atlanto, o dabar esu

Su žmona Sigita ir sūnumi Tadu Vytautu Airijoje po vienų iš bėgimo varžybų 2013 m.

Lietuvos diplomatas”, – aiškina lietuvis.

Su žmona Sigita Tadas susipažino į Lietuvą grįžęs iš Amerikos dar 2008-

aisiais: „Taip sutapo, kad tuomet su Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO) išvykau stebėti rinkimų į Gruziją, kur ir sutikau

Sigitą, taip pat atvykusią su ESBO”.

Pora augina penkerių metų sūnų Tadą Vytautą. „Esu įsitikinęs, kad šeima turi būti kartu, todėl į Washingtoną atvykstame visi”, – sako diplomatas.

Aktyvus LGUVO „Sugrįžus“ veikloje

Prieš dešimtmetį grįžęs į Lietuvą, Tadas greitai prisijungė prie lietuvių, gyvenusių Amerikoje, visuomeninės organizacijos (dabar – Lietuvių, gyvenusių užsienyje, visuomeninės organizacijos – LGUVO) „Sugrįžus” veiklos ir visuomet buvo aktyvus jos valdybos narys.

„Dar planuodamas grįžti į Lietuvą girdėjau apie ‘Sugrįžus’. Nesakau, kad tai buvo priežastis, dėl ko aš sugrįžau, bet sekdamas informaciją iš Lietuvos ir matydamas šios organizacijos gimimą, supratau, kad tai bus vieta, kurioje galėsiu dalintis savo patirtimi, o kartu susirasti draugų ir pažįstamų, kurie taip pat yra nuėję panašų kelią kaip ir aš. Ypač skatino prisijungti tai, kad ją kūrė lietuviai, grįžę iš Amerikos. Manau, nuo jos neatitrūksiu ir ateityje, – tikina lietuvis.

Gyvenimo užsienyje klausimu geriau yra diskutuoti gyvai. Labai gerai, kai žmonės kalba ir dalijasi savo patirtimi, gali palyginti savo patirtį. Tai yra ne sausa statistika, bet po dideliais emigracijos skaičiais besislepiantys žmonės”.

Tikslas – sugrįžti

Kalbėdamas apie gyvenimą užsienyje Tadas ir dabar pabrėžia, kad į Washingtoną jis atvyksta ne visam laikui. „Tokia yra diplomato tarnyba, kurią stengiesi atlikti labai gerai visų pirma dėl savo valstybės.

Mano atspirties taškas yra Lietuva, todėl dėl jos visuomet turiu tikslą į ją sugrįžti”, – tvirtai sako Tadas Kubilius.

„Kazys Bradūnas. Archyvai”

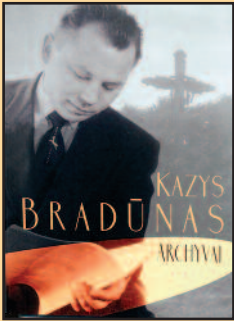
Archyvinis leidinys

Sudarytoja ir teksto autorė

– Virginija Babonaitė-Paplauskienė

Kaunas, Maironio lietuvių literatūros muziejus, 2016 m., 279 psl.

Šioje gausiai iliustruotoje knygoje Virginija Babonaitė-Paplauskienė, Maironio muziejaus Išeivijos literatūros skyriaus vedėja, surinko medžiagą, parinktą iš muziejuje saugomo Kazio Bradūno archyvinio rinkinio.

Knygoje atspausdinti poeto sukurtų eilėraščių rankraščių pavyzdžiai, jo laiškai, poezijos rinkinių viršelių atvaizdai. Knyga yra kartu ir Kazio Bradūno kartos, išeivių rašytojų, kultūrininkų veiklos istorija.

Knygą galite įsigyti

„Draugo” knygynėlyje.

Kaina – 20 dol.

(Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.)

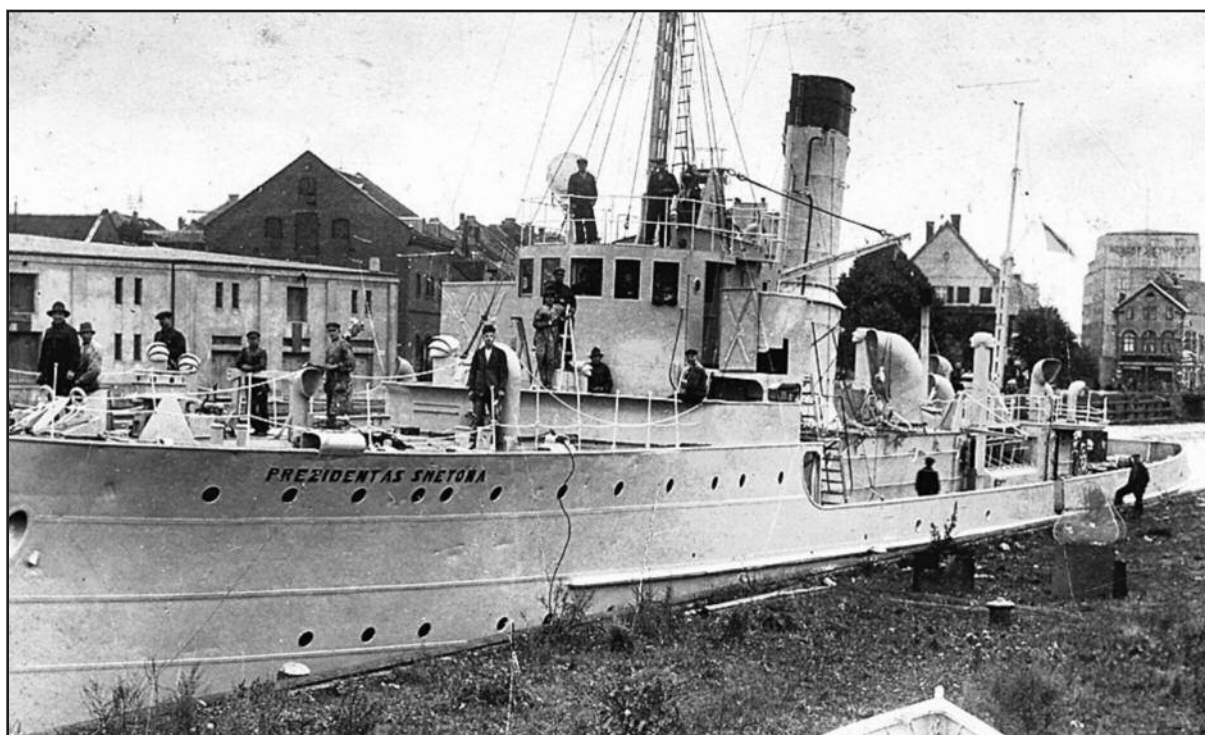
Teiraukitės

tel. 773-585-9500

Tadas Kubilius (d.) JAV Valstybės departamente su kolegomis 2016 m.

Laivo „Prezidentas Smetona“ ieškojo ir čikagietis

Taip atrodė „Prezidentas Smetona“ (viršuje) ir taip jis atrodo jūros dugne, 72 metrų gylyje (apačioje).

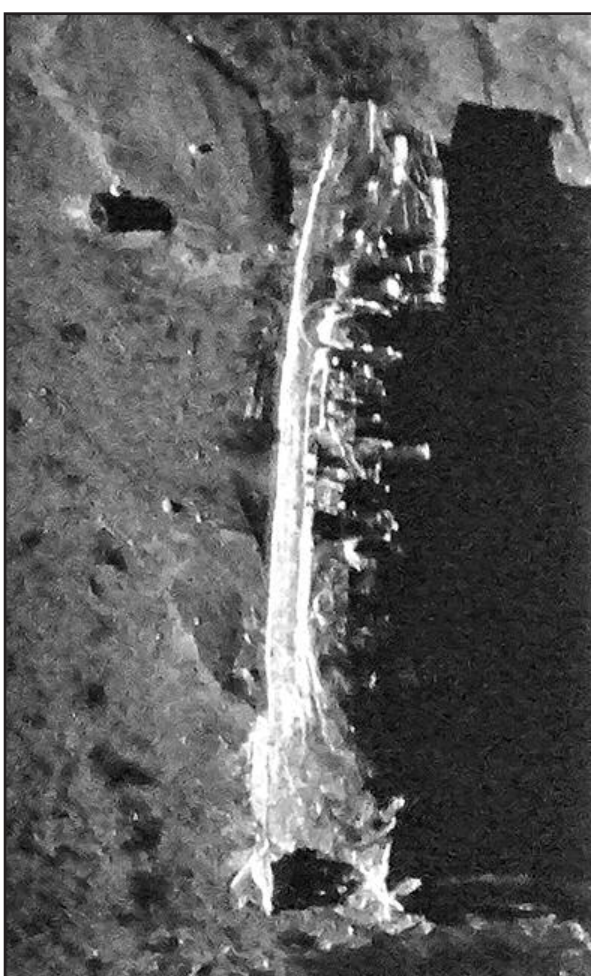
ALGIS VAŠKEVIČIUS

Liepos pradžioje Lietuvą apskriejo džiugi žinia – pagaliau surastas Baltijos jūroje 1945 metais nusken-
dęs pirmasis Lietuvos karo laivas „Prezidentas Smetona“. 72 metrų gylyje esantį legendinį laivą, atlikę jūroje povandeninius tyrimus, atrado Klaipėdos universiteto mokslininkai ir Lietuvos karinio jūrų laivyno kariškiai. Šis atradimas laikomas ir tikra dovana Lietuvos kariniam jūrų laivynui, kuris šiemet švenčia savo įkūrimo 25-metį.

Neseniai Palangos kurorto muziejuje laivą radusios ekspedicijos ir povandeninių tyrimų centro vadovas, Klaipėdos universiteto profesorius akademikas Vladas Žulkus kartu su jo ieškojusio Klaipėdos universiteto burlaiviu „Brabander“ kapitonu Valdemaru Vizbaru, ekspedicijos dalyviais – Palangos kurortu muziejaus direktoriumi Jūračiu Viktoru Liachovičium ir fotografu Valdu Jaručiu pateikė ataskaitą apie šį istorinį įvykį, papasakojo įdomių detalių apie istorinio laivo suradimo aplinkybes, atsakė į gausiai susirinkusiųjų klausimus.

„Šis Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos finansuojamas projektas, kurio metu ieškujome ir ‘Prezidento Smetonos’, ir kelių kitų Estijos vandenynse nuskenusių laivų, yra viena iš sudėtinųjų Lietuvos 100-mečio programos dalių, kurį vykdė Klaipėdos universitetas kartu su partneriais. Lėšos jam įgyvendinti skirtos praėjusiais metais, jau rudenį planuota vykdyti paieškas, bet oro sąlygos neleido to atlikti.

Visus leidimus darbams iš Estijos vyriausybės gavome per mėnesį, tad šiemet su škuna ‘Brabander’ birželio gale – liepos pradžioje ir vyko ekspedicija, kurios metu modernia kariškių sonarine įranga ištyrėme tris vietas Estijos vandenynse, kur tikėjomės rasti ne tik garsųjį karo laivą, bet ir 1939 metais nu-

skendusį prekybinį laivą ‘Panevėžys’, taip pat garlaivius ‘Kretinga’ ir ‘Utena’”, – pasakojo ekspedicijos vadovas.

Pasak jo, jau anksčiau estai buvo nustatę šių nuskenusių laivų vietas, bet būta įvairių abejonių, kokie tai laivai ir ypač abejota dėl „Prezidento Smetonos“. Dabar imtasi išsklaidyti visas abejones ir identifikuoti juos. Ekspedicija turėjo nemažai rėmėjų, tarp

jų – ir Kanados lietuvių bendruomenę. Ir neatsitiktinai – V. Žulkus papasakojo, kad pirmasis „Prezidento Smetonos“ kapitonas Adomas Daugirdas iš Lietuvos emigravo į Kanadą ir iki pat mirties 1979 metais ten gyveno. Jo vaikai dabar gyvena Jungtinėse Amerikos Valstijose, Čikagoje.

Susitikimo metu V. Žulkus trumpai priminė ir karo laivo „Prezidentas Smetona“ istoriją. Jis buvo pastatytas lygiai prieš šimtą metų, 1917-aisiais Vokietijoje, šį tada gana geros būklės laivą 1927 m. Lietuva iš vokiečių nusipirko. Laivas buvo atplukdytas į Klaipėdą, kur buvo remontuojamas, valomos der-
vos. Laivas buvo pavadintas „Prezidentas Smetona“ ir skirtas sienų apsaugai. Po kapitalinio remonto „Prezidentas Smetona“ pirmą kartą išplaukė į jūrą 1927 m. lapkritį, o nuo 1929 metų jis tarnavo kaip prezidentinė jachta, specialią liukso klasės kajutę jame turėjo Prezidentas Antanas Smetona.

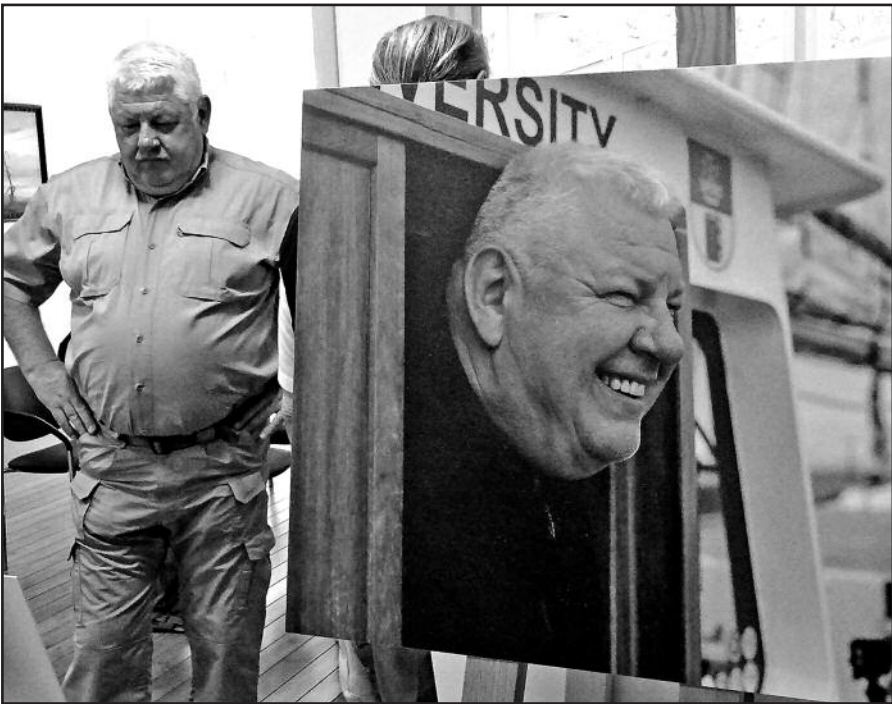
1935 metais buvo įkurtas Lietuvos karinis laivynas ir pirmuoju bei svarbiausiu jo laivu tapo „Prezidentas Smetona“. Laivas tarnavo ir sienų apsaugai, jis bazavosi Klaipėdos bei Šventosios uostuose, juo labai domėjosi visuomenė, kuriai buvo rengiamos ekskursijos į laivo vidų.

1940 m. birželio mėnesį prasidėjus sovietų okupacijai, laivas buvo pervadintas į „Prezidentą“, o po kelių dienų jau pavadintas „Pirmūnu“. Tų metų rugpjūtį išformuota igula, laivas perduotas sovietų kariuomenės vadovybei, jis pervadintas į „Zadornyj“, po to – tapo minų paieškos laivu „Koral“. Antrojo pasaulinio karo metu laivas dalyvavo kovose su vokiečiais ir, anot V. Žulkaus, 1945 m. sausio 11-ąją nuskeno Suomų įlankoje, kai į jį pataikė vokiečių povandeninio laivo U-745 torpeda.

„2008 metais viename estų laikraštyje buvo išspausdintas straipsnis, kad šį laivą surado Estijos nari, bet netrukus paaiškėjo, kad ta informacija buvo klaidinga – tai būta prekybinio laivo. Manoma, kad toje teritorijoje vandenynė iš įvairių laikotarpių yra nuskenusių apie 50 laivų, keliolika iš jų – Antrojo pasaulinio karo metais”, – pasakojo akademikas.

Pasiklausyti pasakojimo apie neeilinį laivą susirinko daug žmonių. Palangoje gyvenantis profesorius V. Žulkus į pristatymą atvyko su žmona (nuotr. dešinėje).

Kapitonas V. Vizbaras fotografijų parodoje atrado ir save. A. Vaškevičiaus nuotraukos

Jis prisiminė, jog 2009 metais buvo trumpai ieškota Lietuvos laivo, bet jis nerastas. Dabar, gavus gerą įrangą iš Karinių jūrų pajėgų, gerai pasirengus ir sutvarkius visus formalumus atsirado galimybė išsamiai dar kartą paieškoti. Remtasi ir estų tyrinėjimai, padėjo ir tai, jog tame rajone tai buvo vienintelis nuskendęs karo laivas. Atlikus tyrimus, padarius geros kokybės nuotraukas abejonės ėmė sklaidytis – surastas tikrai „Prezidentas Smetona“. Laivo priekis atskilęs toje vietoje, kur pataikė vokiečių torpeda.

„Mums labai svarbu ir tai, kad rādome ne tik šį laivą, bet ir kitus – buvusį didžiulį prekybinį laivą ‘Panevėžys’, kuris buvo pastatytas 1924 metais Norvegijoje ir kurį Lietuva nusipirko 1937-aisiais. Plaukdamas su druskos kroviniu iš Leningrado į Švediją 1939-ųjų lapkritį jis atsitrenkė per audrą į uolas ir sudužo. Tada žuvo du jūreiviai, dar dvidešimt išsigelbėjo. Šis laivas guli dugne giliau, yra lūžęs į dvi dalis. Rasti ir du mažesni laivai ‘Utena’ bei ‘Kretinga’, kurie abu nuskendo 1941-ųjų rugpjūtį užplaukę ant minų”, – kalbėjo V. Žulkus.

Prisimindamas ekspediciją, jis džiaugėsi ir tuo, kad kartu plaukė ir istorinio laivo Estijos vandenyse ieškojo iš Čikagos atskridęs Jonas Nekus, kuris yra pirmojo laivo kapitono A.Daugirdo anūkas. A. Daugirdas gimė 1894 m. Lietuvoje, mokėsi Peterburge, vėliau – Kryme, Sevastopolyje, kur 1916 m. baigė Balaklavos povandeninių laivų karo mokyklą. Kaip jūrų leitenantas jis dalyvavo mokomojo būrio laivo kelionėje aplink pasaulį.

1918-aisiais grįžęs į Lietuvą, savanoriu įstojo į kariuomenę, dalyvavo Nepriklausomybės kovose, buvo kariuomenės žvalgas, automobilių bataliono vadas. Išėjęs iš kariuomenės, buvo vienos Amerikos lietuvių akcinės bendrovės direktoriumi. 1923–1927 m. kapitonas A. Daugirdas vadovavo pakrančių apsaugos kariniam laivui „Prezidentas Smetona“. Nuo 1933 iki 1939 metų jis buvo Klaipėdos uosto kapitonas, 1935 metais pradėjęs leisti žurnalą „Jūra“, buvo jo atsakingasis redaktorius. Antrojo pasaulinio karo pradžioje Daugirdas su šeima pasitraukė į Vokietiją, vėliau persikėlė į Kanadą. Jis yra palaidotas Čikagoje.

Profesorius V. Žulkus neslėpė – daugelį turbūt labiausiai domina ir jis dažnai išgirsta klausimą, ar bus karinis laivas iškeltas iš jūros gelmių, gal bent kažkokia jo detalė galėtų būti paimita. Dėl detalių viskas aišku – įstatymai to daryti neleidžia ir estai nedavė leidimo nors ką nors paimiti iš at-rasto istorinio laivo. O dėl iškėlimo

šiandien dienai atsakymas irgi aiškus – kol kas daryti to tikrai neketinama, nors nėra neįmanoma.

„Mokslinės reikšmės čia labai didelės galbūt ir neįžiūrėtume, nes ‘Prezidentas Smetona’ buvo pastatytas 1917 metais Vokietijoje ir tai yra žinomas laivų tipas, tad laivybos istorijai bendrai nieko ypač naujo nebūtų. Tačiau reikia turėti galvoje, kad tai yra mūsų pirmas karinis laivas ir jis, be abejo, susijęs su mūsų Nepriklausomybės reiškiniais. Jo iškėlimas labai brangiai kainuotų, be to, ir iškėlus reikėtų remontuoti, nes jo būklė prasta. Tad gali būti, kad laivas bus iškeltas gal po 50 ar 100 metų”, – sakė ekspedicijos vadovas.

Jis pranešė kitą svarbų faktą – kai bus baigti tvarkyti visi ekspedicijos formalumai, pateikta dokumentacija, Lietuvos Vyriausybė kreipsis į Estijos Vyriausybę ir ši yra pasirengusi įtraukti surastą laivą į savo saugomų kultūros paveldo objektų sąrašą.

Su gausiai į Palangos kurorto muziejų susirinkusiais klausytojais bendravo ir laivą radusio burlaivio „Brabander” kapitonas V. Vizbaras. Jis pa-brėžė, kad kol kas pagal jūrinės istorijos supratimą mes dar gerokai atsi-liekame nuo estų, o jų pagalba šįsyk buvo labai vertinga. „Mane labai liū-dina, kad kai vokiečiai dovanojo mūsų Krašto apsaugos savanoriams istorinį medinį raudonmedžio laivą ‘Lokys’, tai po kurio laiko jis buvo supjaustytas į gabalus ir sukūrentas. Taip neturėjo būti”, – teigė V. Vizbaras.

Kapitonas sakė, kad toje vietoje, kur nuskendęs „Prezidentas Smetona”, yra tikra jūros sankryža, ten pro šalį nuolat plaukia laivai ir sustoti il-gesniam laikui tiesiog nelabai įmanoma. Dėl tos pačios priežasties tokiomis sąlygomis vargu ar būtų įmanoma dirbti ir narams.

Kartu plaukęs kino kūrėjas, fotografas Valdas Jarutis pasakojo, kad jau prieš dvejus metus pradėjo kurti do-kumentinį filmą apie pirmąjį Lietuvos karo laivą. Kai sužinojo, kad rengiama ekspedicija ir bus jo ieškoma Estijos vandenyse, jaunas kūrėjas taip pat pa-siprašė joje dalyvauti. Ekspedicijos metu jis nemažai filmavo, o likusiu lai-ku dar ir darė nuotraukas, kurių pa-rodą taip pat buvo galima išvysti Pa-langos kurorto muziejuje.

Įdomu ir tai, kad kuriami ir bus parodyti du dokumentiniai filmai – be jau minėto, kitą kuria žinomas žur-nalistas, rašytojas ir dokumentinio kino kūrėjas Rimas Bružas. Jo kelionės metu sukurtą filmą apie „Prezidento Smetonos” suradimą bus galima pa-matyti jau šių metų rudenį.

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312–337–1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815–741–3220

www.draugas.org

We Thought We’d Be Back Soon

18 Stories of Refugees 1940–1944

Knyga „Manėm, kad greit grįšim” anglų kalba

Redaktorės: Dalia Stakė-Ansysas
Dalia Cidzikaitė
Laima Petrauskas-Vanderstoep

2014 metais pasirodė knyga „Manėm, kad greit grįšim”. Joje sutelkta 18 pasikalbėjimų su lietuviais, kurie paliko Lietuvą Antrojo pasaulinio karo metu ir bėgo į Vakarus, norėdami išvengti rusų okupacijos ir trėmimo į Sibirą. Iš 65 užrašytų pasikalbėjimų redaktorės parinko 18, kurie vaizdžiai atskleidžia lietuvių išeivių išgyvenimus. Knyga susilaukė didelio pasisekimo tiek išeivijoje, tiek Lietuvoje. 2015 metais redaktorėms už šią knygą Lietuvos krašto apsaugos ministerija paskyrė „Patriotų premiją”.

Neseniai (2017 m.) pasirodė knygos „Manėm, kad greit grįšim” angliškas vertimas, pavadintas „We Thought We’d Be Back Soon”.

Įvade redaktorės Dalia Cidzikaitė ir Laima Petrauskas-Vanderstoep paaiškina angliško vertimo atsiradimo aplinkybes. O redaktorė Dalia Stakė-Ansysas pateikia tų laikų istoriją, paaiškina tremtinių stovyklų atsiradimą.

Knygos angliškas vertimas ypač taikomas išeivijoje gyvenantiems lietuvių tremtinių vaikams, vaikaičiams, kuriems anglų kalba labiau prieinama. Tai puiki proga jiems susipažinti su išgyvenimais, kuriuos patyrė jų tėveliai, seneliai, proseneliai, palikę Lietuvą Antrajam pasauliniam karui besibaigiant. Tuo pačiu tai puiki dovana draugams nelietuviams, kurie nelabai supranta, kodėl lietuviai bėgo į Vakarus.

Knygą finansavo Lietuvių fondas, išleido leidykla „Aukso žuvis”.

Knygą „We Thought We’d Be Back Soon”
galite įsigyti „Draugo” knygynėlyje.
Kaina – 20 dol.

(Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.)

Teiraukitės tel. 773-585-9500

Dalia K. Strasius, gyvenanti **Ann Arbor, MI**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdus ačiū, kad finansiskai remiate mūsų laikraštį.

Emily Valančius, gyvenanti **Orland Park, IL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaugojo 50 dol. Nuoširdžiausius padėkos žodžius skiriame Jums.

Kazimieras Puotra, gyvenantis **Valparaiso, IN**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą.

Viltis Jatulis, gyvenanti **Woodland Hills, CA**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiunė 50 dol. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

Dalia Bobelienė, gyvenanti **Treasure Island, FL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaugojo 50 dol. Dėkojame už suteiktą paramą.

Parengė Vitalius Zaikauskas

Saugumas regione lieka prastas

Vilnius/Rukla (Prezidentūros info) – Lietuvoje viešėjęs Nyderlandų premjeras Mark Rutte pareiškė nematantis ženklų, kad saugumo situacija regione gerėtų. Būtent todėl NATO turi toliau vykdyti išipareigojimus rytinėms Aljanso narėms, besibaiminančioms Rusijos veiksmų Ukrainoje, kalbėjo ministras pirmininkas, Rukloje susitikęs su Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaite.

Jis teigė, kad Rusijai 2014 metais aneksavus Krymą ir pradėjus remti separatistus Rytų Ukrainoje, Maskvos užsienio politika „pastaraisiais metais tapo vis labiau ir labiau agresyvi“.

Tais pačiais metais virš Ukrainos numušus keleivinį iš Amsterdamo į Kvala Lumpūrą skridusį orlaivį, žuvo beveik 300 juo keliavusių žmonių, dauguma jų buvo olandai. Reaguodama į Rusijos veiksmus, NATO šiemet kiekvienoje Baltijos šalyje ir Lenkijoje dislokavo po tarptautinį batalioną.

Lietuvos prezidentė sakė, kad sąjungininkų buvimas čia rodo, jog „NATO supranta grėsmes, supranta savo atsakomybę“.

Nyderlandų premjeras Lietuvoje lankėsi likus mažiau nei mėnesiui iki šalies pašonėje Rusijos ir Baltarusijos organizuojamų pratybų „Zapad“. Pratybų organizatoriai deklaruoja, kad mokymuose dalyvaus apie 13 tūkst. karių, Lietuvos pareigūnai sako, kad „Zapad“ treniruosis iki 100 tūkst. karių.

„Šios pratybos turi didžiulį poveikį dėl savo dydžio. Jos bus labai didelės, – sakė M. Rutte. – Tai tik pabrėžia NATO buvimo čia ir pagalbos Lietuvos partneriams būtinybę.“

Peržiūrės diplomatinio atstovavimo tinklą

Vilnius (URM info) – Vyriausybė ketina peržiūrėti diplomatinio atstovavimo tinklą – gali būti atsisakoma kai kurių ambasadų Europos šalyse, stiprinant dėmesį ekonomiškai sparčiai augančioms valstybėms Azijoje, Afrikoje ir Pietų Amerikoje, ypač Kinijai ir Japonijai.

Pasak premjero Sauliaus Skvernelio patarėjo užsienio politikos klau-

S. Kudirkos istorija atgims kine

Vilnius (Mano vyriausybė) – Ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje puikiai žinoma režisierė Giedrė Žickytė, vėl lankosi „Vėjų mieste“, tačiau šįkart su nauju projektu – dokumentiniu filmu „Šuolis“/ „The Jump“. „Šuolis“ pasakoja neeilinę lietuvio jūreivio Simo Kudirkos, 1970 m. peršokusio iš sovietinio žvejų į amerikiečių pakrantės apsaugos laivą istoriją. Simo šuolis į laisvę sudrebino tuometinę JAV žiniasklaidą, sukėlė demonstracijų bei protestų bangą, reikalaujančią suteikti jam prieglobstį ir pritraukė didelį politikų dėmesį.

G. Žickytės projektas jau susilaukė ir tarptautinio pripažinimo. „Šuo-

Mark Rutte, Nyderlandų premjeras, nerimavo dėl Baltijos šalių saugumo „Zapad“ mokymų fone. „Facebook“ nuotr.

D. Grybauskaitė pabrėžė, kad rugsėjį vykšiantys mokymai yra agresyvūs ir nukreipti prieš Vakarus. Šių pratybų metu Rusijai atgrasyti Baltijos šalyse turėtų būti dislokuota Jungtinių Valstijų karių batalionas. Be to, rugsėjį vadovavimą NATO oro policijos misijai perimsiantys amerikiečiai į Šiaulius planuoja atsigabenti aštuonis naikintuvus „F-15“, vietoje įprastų keturių.

Lietuvos ir Nyderlandų vadovai išsakė kiek skirtingas pozicijas dėl naujų Jungtinių Valstijų sankcijų Rusijai.

Patvirtintos priemonės numato sankcijas įmonėms, kurios dirba su Rusijos eksporto dujotiekiais. Jos paskelbtos siekiant nubausti Kremlių už kišimąsi į 2016 metų JAV prezidento rinkimus ir Ukrainos Krymo regiono aneksiją.

Europos Komisija anksčiau reiškė nerimą, kad naujos sankcijos gali pakenkti Europos Sąjungos šalyse esančių įmonių kartu su Rusija vystomiems energetikos projektams, tarp jų yra dujotiekis „Nord Stream 2“.

Lietuvos prezidentė dar kartą pabrėžė remianti naujas JAV sankcijas.

simais Deivido Matulionio, dėl diplomatinio atstovybių tinklo peržiūros pirmiausia savo žodį turi tarti tiesiogiai už šalies užsienio politiką atsakingas prezidentas, taip pat Seimas.

Šiuo metu užsienio valstybėse Lietuva turi 39 ambasadas, veikiančias keturiuose žemynuose. Daugiausia jų – 27 – Lietuvos interesams atstovauja Europos šalyse.

lis” buvo atrinktas dalyvauti New York IFP (Independent Filmmaker Project) savaitėje. Režisierė lankydamosi JAV tobulina paskutines filmo detales. Tik atvykus jos jau laukė susitikimas su vienu pagrindinių Simo istorijos veikėjų, advokatu Povilu Žumbakiu, taip pat apsilankymas Lituanistikos Tyrimų ir studijų centre, kur be daugybės dokumentų apie S. Kudirką bei jo fotografijų, buvo rasta ir originali to meto filmo juosta. Prie G. Žickytės projekto prisideda bei savo autentiškais archyvais dalijasi ir Balzeko Lietuvių kultūros muziejus, taip pat kitose valstijose esantys lietuvių archyvai.

Galimi kariniai veiksmai Venesueloje

Washingtonas (Alfa.lt) – JAV prezidentas Donald Trump politinės krizės purtomai Venesuelai subtiliai pagrasė kariniais veiksmais. „Žmonės kenčia bei miršta. Venesuelos klausimu turime daug variantų, tarp kurių yra ir karinių veiksmų galimybė”, – teigė JAV prezidentas.

Krizė Venesueloje pastaruoju metu pasiekė itin nestabilią stadiją. Šalies valdžiai smarkiai sumažino opozicijos kontroliuojamo Kongreso galias, o protestuotojai ėmė atiminėti ginklus iš karinių bazinių. Po to, kai liepos 30-ąją buvo suburta Konstitucinė asamblėja, kurios tikslas yra perrašyti šalies konstituciją, Jungtinės Valstijos aukščiausiems Venesuelos pareigūnams pritaikė sankcijas – įšaldytos jų sąskaitos,

Japonija išdėstė priešraketines sistemas

Tokijas (Diena.lt) – Japonija išdėstė savo priešraketines sistemas keturiose vietose šalies vakarinėje dalyje, siekiant apsiginti nuo raketų, kurias Šiaurės Korėja grasina paleisti virš šių regionų, teigia Japonijos gynybos ministerija.

Šiaurės Korėja grasino, kad į Guamą paleistos raketos visų pirma skris-

Kanada patyrė „akustinę ataką“

Ottawa (ELTA) – Po pranešimų apie galimą „akustinį išpuolį“ prieš JAV ambasados darbuotojus Kuboje apie panašų atvejį pranešė ir Kanada. Mažiausiai vienas Kanados diplomatas dėl „neįprastų simptomų“ gydomas ligoninėje, informavo vyriausybė Otavoje.

Minėti simptomai esą, be kita ko, yra galvos svaigulys ir klausos praradimas. Nukentėjo ir diplomato šeima.

Rusijos „bausmė“ Juodkalnijai virto šnipštu

Podgorica (Info TV) – Rusija, norėdama nubausti Juodkalniją už prisijungimą prie NATO, pabandė kirsti per tai, kas jai brangiausia – turizmą. Šalies užsienio reikalų ministerija paskelbė perspėjimą – rusai turėtų nevažiuoti į šiuos vaizdingus kurortus. Ten jiems esą gali grėsti ir suėmimas. Tai turėjo būti didelis smūgis Juodkalnijos ekonomikai – šalį kasmet aplanko bent du šimtai tūkstančių rusų, tūkstančiai jų šiose pakrantėse turi nekilnojamojo turto. Tačiau planas nepasiteisino.

„Pirmojo pusmečio skaičiai rodo turistų skaičiaus iš Rusijos didėjimą. Oficiali statistika rodo, kad per šį laikotarpį Juodkalniją aplankė maždaug 300 000 turistų iš Rusijos – arba 14 procentų daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais”, – rodiklius įvardijo Nina Vukcevic, Juodkalnijos turizmo organizacijos atstovė. Taigi,

Antarktidoje aptiko 100 ugnikalnių

Londonas (BNS) – Edinburgo universiteto mokslininkų grupė po Antarktidos vakarinę dalį dengiančiu ledynu aptiko 91 ugnikalnį – ši jų juosta gali būti didžiausia pasaulyje.

„Buvome apstulbę. Mes nesitikėjome aptikti ten tiek daug ugnikalnių. Apie kai kuriuos jų buvo žinome seniai, o dabar žinomų ugnikalnių skaičius ten beveik padvigubėjo”, – pareiškė tyrinėtojas Robert Bingham.

uždraustas įvažiavimas į JAV, šalies kompanijoms uždrausta su grupe asmenų turėti verslo santykius.

Komentarai šokiravo Venesuelos valdžią – gynybos ministras Vladimiras Padrino neatmetamą „karinę opciją” pavadino beprotiška mintimi ir „ekstremizmu”.

Baltieji rūmai teigia, kad Venesuelos prezidentas Nicolas Maduro prašė susisiekti su D. Trump telefonu, bet šis atkirto su juo kalbėsias tik tada, kai šalyje bus atstatyta taika ir demokratija.

Savo ruožtu Pentagonas tvirtina, kad JAV yra pasiruošusios ginti savo piliečius bei šalies interesus, bet pažymėjo, jog Carakaso užuominos apie „karinę invaziją” pagrindo neturi.

tų per Japonijos prefektūras.

Japonijos gynybos ministerijos atstovai teigė, kad „Patriot” tipo sistemos būtų naudojamos perimti prieš raketas arba į šalies teritorijas krentančias nuolaužas. Pažymėtina, kad Japonija paprastai visada išdėsto priešraketines sistemas įtampos Šiaurės Korėjoje akivaizdoje.

Skelbta, kad keli JAV ambasados Kuboje darbuotojai patyrė kažkokių akustinių prietaisų poveikį, dėl to jiems kilo rimtų sveikatos problemų.

Pasak šaltinių Valstybės departamente, mažiausiai du diplomatinės misijos darbuotojai turėjo grįžti į JAV gydytis. Neatmetama, kad jie apkurs.

JAV ir Kuba normalizavo savo santykius 2015 metų vasarą.

Juodkalniją užplūdo poilsiautojai iš Rusijos. Fiveprime nuotr.

oficialiais duomenimis, turistų iš Rusijos po įstojimo į NATO šalyje net padaugėjo.

Vien per paskutines penkiolika dienų į šios mažos Balkanų šalies pakrantes atvyko per 13 000 rusų. „Geriausias atsakymas į neigiamą kampaniją prieš Juodkalniją – čia atvykusių turistų iš Rusijos gražūs ir pozityvūs išpūdžiai”, – sako N. Vukcevic. O rusų turistai išpūdžiais tikrai nesiiskundžia ir turi dėl ko mėgti Balkanų perlą.

Iki šiol šiame Antarktidos regione buvo žinomi 47 ugnikalniai.

Ugnikalnių, kuriuos dengia maždaug dviejų kilometrų storio ledo šydas, aukštis yra nuo 100 iki 3850 metrų. Jų aktyvumas kol kas neištirtas.

„Mes taip pat įtariame, jog dar daugiau ugnikalnių yra po Roso šelfiniu ledynu. Todėl tai leidžia manyti, kad ugnikalnių koncentracija šiame regione gali būti didžiausia pasaulyje”, – pridūrė R. Bingham.

Mirė Pranas Grušas, Vilniaus arkivyskupo tėvas

Š. m. rugpjūčio 12 d. mirė Pranas Andrius Grušas (g. 1918 m. liepos 27 d.), arkivyskupo Gintaro Grušo ir Mildos Čižiūnienės tėvelis. Artimieji prašo malda lydėti pas Viešpatį iškeliavusį Praną.

Atsisveikinti su a. a. Pranu Grušu bus galima rugpjūčio 16 ir 17 dienomis Vilniaus vyskupų namuose, šv. Mišios už mirusįjį bus aukojamos trečiadienį, rugpjūčio 16 d., Vilniaus Arkikatedroje bazilikoje.

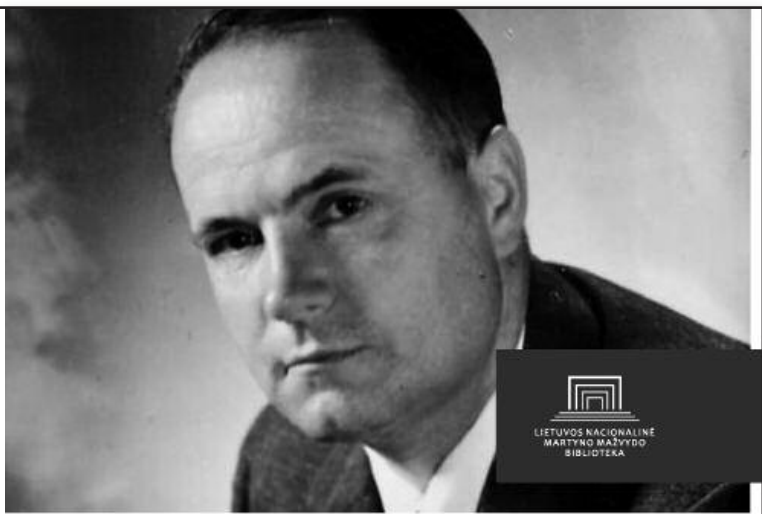
Laidotuvių šv. Mišios bus aukojamos ketvirtadienį Vilniaus Šv. Kryžiaus Atradimo (Kalvarijų) bažnyčioje. Amžinojo poilsio velionis atguls Verkių kapinėse, šalia šią vasarą iškeliavusios žmonos Marytės.

Artimieji prašo vietoje gėlių aukoti paramos ir labdaros fondui „Ateitininkų Fondas”.

Amžinąjį atilsį duok mirusiam, Viešpatie, ir amžinoji šviesa jam tėsviečia!

vilnensis.lt

Vilniuje – dokumentinio filmo apie daktarą **Petrą Kisielių** peržiūra

Sielių daktaras

A. Kuzmicko dokumentinio filmo peržiūra
Rugpjūčio 17 d. 18 val.
Kino salė, V a.

Kelias Lietuvos nacionalinę Martyno Mažvydo biblioteką atranda vis daugiau įdomaus kino gerbėjų ir vertintojų. Rugpjūčio 17 d. 6 val. v. publicistas, žurnalistas, Adolfo Damušio demokratijos studijų centro vadovas Vidmantas Valiušaitis pristatys Algio Kuzmicko dokumentinį filmą „Sielių daktaras”. Tai pasakojimas apie unikalią asmenybę, filantropą, visuomenininką, ateitininką, Lietuvos patriotą, medicinos mokslų daktarą Petrą Kisielių.

Pasak filmo autorių, Petro Kisieliaus (1917–2008 m.) gyvenimo reikšmę lietuvių tautai dar tik pradėdame suvokti ir įprasminėti. „Šiuo filmu bandėme pūsti prieš vėją. Pasakojame apie žmogų, kuris ne susikrovė milijonus ir paskui tuo puikavosi, bet milijonus išdalijo kitiems. Ir tuo įprasmino savo gyvenimą. Be tarnystės kitam žmogus greitai pajunta beprasmybę. Tokios galvosenos šiandieninei Lietuvai labai trūksta. Tokios asmenybės kaip daktaras Kisielius įkvepia ir žadina viltį”, – teigia filmo scenarijaus autorius V. Valiušaitis.

Kolegų vadintas Doctor Saint (šventuoju daktaru), popiežiaus Jono Pauliaus II apdovanotas Šv. Silvestro riterio ordinu, nemokamai gydęs nepasiturinčius, savo gyvenimą atidavęs kitiems, kilnias idėjas pavertęs kasdienio gyvenimo praktika, – tokį šviešų daktaro P. Kisieliaus portretą pristato dokumentinio pasakojimo kūrėjai. Filmo peržiūra skirta daktaro P. Kisieliaus gimimo šimtmečiui paminėti. Peržiūroje dalyvaus ir po filmo prisiminimais pasidalys gerai jį pažinojusios garsios išeivijos visuomenės veikėjos Angelė Nelsienė ir Elena Bradūnaitė-Aglinskienė.

M. Mažvydo bibliotekos info

Prisimenant Vacj Kavaliūną Minime 110 metų nuo Jo gimimo

šešėliai”. Čia jis Lietuvos okupaciją pa-vaizdavo per skaudžią šeimyninę ir religinę krizę. Konfliktas su lietuvių priešu Kavaliūno išspręstas su jam būdingu jautrumu.

„Hesteroje” V. Kavaliūnas – dar intymesnis žmogaus vaizduotojas. Jis nori suvokti žmogiškos būties paslaptį, kai gyvenimo realybė susiduria su svajone ir stebuklu. Ši knyga nėra posūkis Kavaliūno kūryboje. Jos reikėjo laukti jau nuo „Kalnų giesmės” laikų. Ten mes randame sakinių, išreiškiančių šios knygos turinį: „Nuo Siono aukštumos dvelkia ramybė ir susimąstymas”.

„Hestera” išversta į anglų kalbą „Esther” pavadinimu, ją galima įsigyti „Kindle E-book” per „Amazon.com”.

Jolita Kavaliūnaitė

Dviejų romanų laureatas Vacys Kavaliūnas gimė 1907 m. Kriauinių kaime, Alytaus apskrity. Alytuje 1928 m. baigęs gimnaziją, prancūzų ir lietuvių literatūrą studijavo Vytauto Didžiojo universiteto humanitarinių mokslų fakultete. 1957 m. Case Western Reserve universitete Clevelande įsigijo magistro laipsnį iš prancūzų literatūros. Mokytojavo Tauragės ir Vilkaviškio gimnazijose, o pastarojoje buvo ir direktorius. Mokyklos darbo nevengė nei Vokietijos stovyklose, nei Amerikoje, šeštadieninėje mokykloje. Lituanistinėmis temomis yra bendradarbiavęs įvairiuose laikraščiuose.

1963 m. „Draugo” konkurse laimėjo jo romanas „Kalnų giesmė”, kuriame, kaip ir Petrarka, susidomėjęs aukštumomis, jis sugebėjo pažvelgti į žmogaus jausmų subtilybes. Personazai šiame romane atrodo tokie artimi, tarsi pats būtum neseniai išgyvenęs jų jausmus.

1971 m. „Draugo” premiją laimėjo kitas V. Kavaliūno romanas – „Aidai ir

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Dell
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalya
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankovicic
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Pasidalinkite nuomone

facebook

www.facebook.com/draugolaikrastis

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) šį sekmadienį, rugpjūčio 20 d., 10 val. r. švęsime 20-tąjį eilinį metų sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kunigas Gediminas Keršys. Taip pat maloniai kviečiame visus dalyvauti lietuviškose šv. Mišiose ketvirtadieniais 8:30 val. r.

■ **Pal. J. Matulaičio misija, Švč. M. Marijos Gimimo** parapija ir „First Way Travel“ rugsėjo 23–24 dienomis organizuoja piligriminę kelionę autobusu į Williamstone, KY, kur pastatytas natūralaus dydžio Nojaus laivas. Taip pat apsilankysime Petersburg, KY įkurtame Sutvėrimo muziejuje. Daugiau informacijos suteiks Irena tel. 708-691-9674 ir Audra tel. 773-860-7547.

■ **Palm Beach lietuvių bendruomenė** kviečiama į garsaus Lietuvos solisto Merūno Vitulskio koncertą, kuris vyks spalio 6 d.,

penktadienį, 7 val. v. Willow Theatre at Sugar Sand Park, 300 S. Military Trail, Boca Raton, FL 33486. Rengia JAV LB Palm Beach apylinkės valdyba. Info tel. 954-993-4364 (Ingrida).

■ **Pasižymėkite savo kalendoriuose:** iškilmingi metiniai „Draugo“ pietūs rengiami spalio 29 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Savo dalyvavimu paremsite laikraštį.

■ **Kviečiame nuolatinių studijų studentus,** studijuojančius aukštosiose mokyklose, teikti paraiškas 2017–2018 mokslo metų Lietuvių Fondo (LF) stipendijoms gauti. Paraiškos priimamos iki š. m. spalio 1 d. Elektroninę paraišką ir visą informaciją apie LF stipendijų paraiškų pildymą, skirstymo pirmumą, apribojimus, svarstymo eigą ir tvirtinimą rasite LF tinklalapyje www.lietuviufondas.org (LT/skiltyje „Stipendijos“).

Po sėkmingų pasirodymų Lietuvoje, kompozitorė ir atlikėja Simona Minns vėl rengia koncertus bei kūrybines dirbtuves Amerikoje:

rugpjūčio 18 d., penktadienį, 6-8 val v. – poezijos ir šokio kūrybinės dirbtuvės „Body Verses“ (kartu su Lauren Andrea-Lucia Höbler) **Dance Complex, 536 Massachusetts Ave, Cambridge, MA 02139;**

rugpjūčio 19 d., šeštadienį, 4 val. p. p. – 6 val. v. – vokalo kūrybinės dirbtuvės „Discover Your Inner Voice“ (ten pat);

rugpjūčio 26 d., šeštadienį, 6:30 – 9 val. v. – operos, fortepijoninės muzikos ir džiaz vakaras „Sandpaper Factory Soirée“ **Layton Studio, 83 E Water St, Rockland, MA 02370.**

Prezidentas A. Smetona – nekintantis matas

Romo Eidukevičiaus nuotraukos

Rugpjūčio 10 d. istorinės Prezidentūros parke Kaune buvo paminėtos Lietuvos prezidento Antano Smetonos 143-osios gimimo metinės. Minėjime dalyvavo Lietuvos Sąjūdžio Kauno skyriaus, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos ir Lietuvos atsargos karininkų sąjungos nariai, šauliai, Lietuvos Respublikos Seimo narė Gintarė Skaistė, Kauno m. tarybos nariai ir miesto visuomenė. Renginio vedėjas – Lietuvos Sąjūdžio Kauno skyriaus pirmininkas dr. Raimundas Kaminskas.

Kviesdami į renginį iniciatoriai priminė Algirdo Juliaus Greimo posakį. Garsusis semiotikas klausė: „O kam iš viso Lietuvoje buvo reikalingas Antanas Smetona?“ Į savo klausimą jis pats ir atsakė: „Tam, kad visi, dar net iki šiol, galėtų jį neigti, ir kad jisai, savo pastovumu, galėtų teigti Lietuvos nepriklausomybę“.

Tradicinio minėjimo rengėjai siekia, kas kaskart prisimindami asmenybes, kurios kūrė Lietuvos valstybę, paklaustume savęs – kokiais darbais ir idėjomis asmeniškai prisidėjome prie Lietuvos valstybės pasitikėjimo didinimo ir jos stiprinimo šiuolaikinėje visuomenėje?

Lietuvos sąjūdžio Kauno tarybos info

Prez. A. Smetonos gimtadienį tradiciškai mini Kauno sąjūdiečiai, atsargos karininkai, buvę politiniai kaliniai, tremtiniai ir šauliai.

Minėjimo dalyviai prie Prezidento Antano Smetonos paminklo istorinės Prezidentūros parke.